

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОЛЕДЖ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

МАТЕРІАЛИ

**VI-ї науково-методичної конференції
викладачів коледжів
Одеської національної академії харчових технологій**

***Роль коледжів та професійних училищ
у здобутті вищої освіти***

Одеса-2019

Склад оргкомітету конференції:

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

Заступник голови:

Єпур Ольга Сергіївна

в.о. директора Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович

Директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ, к.ф-м.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Коваленко Анатолій Володимирович

директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

в.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ

Сярова Анастасія Сергіївна

методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

Оксаніченко Вікторія Леонідівна

заступник директора з навчально-методичної роботи Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Напрями роботи конференції:

1. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – профтехучилище – коледж – академія як важлива складова професійної підготовки кадрів.
2. Роль коледжів у забезпеченні профільної середньої освіти.
3. STEM-технології в освітньому процесі.
4. Формування професійних компетентностей студентів.

ЗМІСТ

I ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ: ШКОЛА-ПРОФТЕХУЧИЛИЩЕ – КОЛЕДЖ – АКАДЕМІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ

Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – профтехучилище – коледж – академія як важлива складова професійної підготовки кадрів.....	8
<i>Беркань І.В., голова циклової комісії холодильних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист ОТК ОНАХТ</i>	
Безперервна освіта, що формує економіку України.....	11
<i>Вдовиченко О.В., майстер виробничого навчання 14 розряду ДНЗ "Одеський центр професійно-технічної освіти"</i>	
Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – профтехучилище – коледж – академія як важлива складова професійної підготовки кадрів.....	13
<i>Ільчишина Н.М., голова циклової комісії спецдисциплін технологічного циклу, викладач першої кваліфікаційної категорії ОТК ОНАХТ</i>	
Безперервна освіта - крок до інтелектуального потенціалу країни.....	15
<i>Кириллова Т.Ю., заступник директора з навчально-методичної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії МТК ОНАХТ</i>	
Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – профтехучилище – коледж – академія як важлива складова професійної підготовки кадрів.....	18
<i>Кузнєцова П.В., голова циклової комісії легкої промисловості, викладач вищої кваліфікаційної категорії ОТК ОНАХТ, Ніколаєва-Бринюк О.М., викладач першої кваліфікаційної категорії ОТК ОНАХТ</i>	
Місце коледжу в системі безперервної освіти.....	20
<i>Сагдєєва О.А., заступник директора з навчально-виробничої та профорієнтаційної роботи, голова циклової комісії прикладної екології, к.т.н., викладач вищої кваліфікаційної категорії КНТІС ОНАХТ</i>	

**I. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ:
ШКОЛА-ПРОФТЕХУЧИЛИЩЕ – КОЛЕДЖ – АКАДЕМІЯ ЯК
ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ**

**ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ:
ШКОЛА-ПРОФТЕХУЧИЛИЩЕ – КОЛЕДЖ - АКАДЕМІЯ ЯК ВАЖЛИВА
СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ**

**Беркань І.В., голова циклової комісії холодильних дисциплін, викладач
вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Одеський технічний коледж
Одеської національної академії харчових технологій**

1. Безперервна освіта - світова тенденція.
2. Система освіти: «Школа – профтехучилище – коледж – академія».
3. Досвід формування безперервної системи освіти на прикладі: Центр професійної підготовки - Одеський технічний коледж – Інститут холоду, кріотехнологій, екоенергетики ім. В.С. Мартиновського ОНАХТ.
4. Висновки.
5. Перелік використаних джерел.

1. Безперервна освіта - світова тенденція

Неперервна освіта - це сукупність засобів, способів і форм здобуття, поглиблення й розширення загальної освіти, професійної компетентності, культури, виховання, громадської і моральної зрілості.

Для кожної людини неперервна освіта є процесом формування й задоволення її пізнавальних запитів та духовних потреб, розвитку задатків та

здібностей у мережі державно-суспільних навчальних закладів і шляхом самоосвіти.

Для держави безперервна освіта є провідною сферою соціальної політики із забезпечення сприятливих умов загального й професійного розвитку кожної особистості.

Для суспільства в цілому неперервна освіта є механізмом розширеного відтворення його професійного та культурного потенціалу, умовою розвитку суспільного виробництва, прискорення соціально-економічного прогресу країни.

Після підписання Україною у 2005 році Болонської декларації триває активний процес інтеграції вітчизняних навчальних закладів у європейський освітній простір, що пов'язано із діяльністю міжнародних організацій та перспективами працевлаштування випускників в умовах глобального відкритого ринку. Це зумовлює актуальність дослідження зарубіжного досвіду реалізації системи безперервної освіти з позиції розширення її доступності для молоді й дорослого населення різних соціальних прошарків суспільства.

Серед усіх західноєвропейських країн найбільший розвиток система безперервної освіти отримала у Фінляндії, Норвегії, Швейцарії, Великобританії, Франції, Іспанії, Італії.

Наприклад, у Словенії в 1996 році створено дуальну освітню систему, для якої характерне чергування навчання в школі та практичного навчання на виробництві; запроваджено опції для отримання рівня майстра та необхідного професійного просування після закінчення професійної школи, середньої технічної та професійної школи або середньої загальної школи; створено коледжі, в яких після закінчення середньої школи учні можуть два роки продовжувати професійно орієнтоване навчання.

2. Школа – профтехучилище – коледж – академія

Закон України про освіту, що визначає правові засади організації та діяльності закладів освіти був прийнятий і набрав чинності у 2017 році, згідно нього в статті 9 основними формами здобуття освіти є: інституційна (очна, заочна, дистанційна, мережева), індивідуальна (екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж, здобуття освіти на робочому місці), дуальна.

Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору.

Актуальною стає проблема пошуку такої організаційної структури освітньої системи, яка б забезпечила перехід від принципу «Освіта на все життя» до принципу «Освіта упродовж життя».

Важливим напрямком реформування освіти є також створення навчальних закладів – комплексів, в яких виховання і навчання проводиться від початкової школи до магістратури за індивідуальними наскрізними планами і програмами навчання і виховання.

Звідси виникає потреба в об'єднанні зусиль середньої і вищої школи для розробки та реалізації освітньо-професійних програм, розвитку, академічної мобільності, створення науково-методичної інформації, забезпечення доступу до світових телекомунікаційних і комп'ютерних мереж.

Такий диференційований підхід має бути об'єктивним. Адже на науковій основі (з участю психологів, фізіологів, педагогів) буде визначено, який фах можна порадити дитині для вибору, у яких ВНЗ їй вступати. А вища школа має організувати навчання студентів за індивідуальними програмами на основі новітніх технологій, що дає змогу значною мірою розкрити інтелектуальний потенціал кожної людини. Таке навчання від колиски до закінчення працездатного періоду є ядром світової системи освіти і створювати її в Україні необхідно.

Щоб полегшити самовизначення школярів для читання окремих спецкурсів залучають викладачів ВНЗ, у свою чергу університети залучають для читання окремих тем відомих учителів-методистів зі шкіл.

Метою профільного навчання є створення умов для професійного самовизначення і забезпечення готовності переходу до професійного навчання в системі неперервної освіти. Легше визначитись з таким вибором учням мультипрофільного закладу ліцею, гімназії, де вибір профілів ширше ніж у школі.

Партнерство загальних навчальних закладів, взаємопроникнення технологій навчання – одна з перспективних форм створення єдиного освітнього простору, що спрацьовує на диференційовану неперервну освіту не лише для тих, хто навчається, а й для тих, хто навчає. Співпраця спрямована на всебічне підвищення кваліфікації і майстерності вчителя і викладача ВНЗ.

3. Досвід формування безперервної системи освіти на прикладі: Центр професійної підготовки - Одеський технічний коледж –Інститут холоду, кріотехнологій, екоенергетики ім. В.С. Мартиновського ОНАХТ Одеський технічний коледж є складовою частиною ОНАХТ.

У відповідності до концепції розвитку навчального закладу колектив викладачів випускаючих циклових комісій тісно співпрацює з колективами професійно-технічних ліцеїв і училищ. Циклова комісія спецдисциплін холодильного циклу більше ніж 10 років працює з Вознесенським аграрним ліцеєм і Одеським центром професійно-технічної освіти. Викладачі коледжу відвідують навчальні заняття, заняття в майстернях, на виробництві, урочисті заходи. Учні цих навчальних заходів ми запрошуємо на «Дні спеціальності», «Дні відкритих дверей», приймати участь в конкурсах професійної майстерності «Кращий слюсар», «Кращий токар», «Кращий холодильщик». За термін навчання в училищі вони мають можливість неодноразово відвідувати коледж, навчальні аудиторії, лабораторії, майстерні, що позитивно впливає на їх морально-психологічний стан і дозволяє легко адаптуватися. Як результат - вибір нашого навчального закладу для продовження навчання на денному і заочному відділенні. А випускники коледжу мають переваги при вступі в інститути ОНАХТ.

4. Висновки

Проведені дослідження дають змогу визначити безперервну освіту як відкриту, комплексну, багаторівневу та чітко налагоджену систему взаємодії державних органів влади, освітніх закладів, працедавців та приватних осіб щодо реалізації ідеї навчання упродовж всього життя. Грунтовний аналіз та узагальнення реалізації безперервної освіти провідних країн світу надає можливість зробити ряд висновків та рекомендацій для держави, працедавців, освітніх закладів та приватних осіб щодо покращання практики безперервної освіти в Україні.

1. Державна політика розвитку безперервної освіти має бути спрямована на інтеграцію України до європейського освітнього простору.

2. Принциповим є укладання довгостроковим угод між освітніми закладами та державою щодо фінансування різних соціально орієнтованих програм, націлених на забезпечення доступу до освіти малозабезпеченого населення та представників національних меншин. Безперечною є необхідність диференціації механізмів кредитного фінансування навчальних програм та тренінгів в рамках безперервної освіти дорослих.

3. В Україні доцільно також посилити участь у системі безперервної освіти недержавних організацій — асоціацій, народних шкіл, громадських організацій, що працюють у сфері освіти дорослих, а також розвивати партнерські відносини із місцевою громадою. Із європейського досвіду доцільно також запозичити практику створення спеціалізованих професійно орієнтаційних центрів для учнів та дорослих.

4. Працедавцям слід переглянути ставлення до безперервної освіти та забезпечити належну власну участь у цій системі через спільні схеми фінансування освіти дорослих та розробку навчальних професійних курсів на базі університетів чи власній базі.

5. Важливим є розширення форм й методів безперервної освіти шляхом розвитку дистанційних програм навчання, короткострокових сертифікованих спеціалізованих курсів, тренінгів та семінарів на базі підприємств-працедавців, університетських довгострокових професійних курсів з метою посилення інноваційної складової освіти дорослих та забезпечення їхньої відповідності запитам не тільки вітчизняного ринку праці, але й європейського.

Впровадження цих пропозицій у практику безперервної освіти в Україні дасть змогу підвищити рівень взаємодії усіх учасників системи безперервної освіти та покращити її конкурентоспроможність на міжнародному рівні. Необхідність посилення національної системи безперервної освіти зумовлена також розробкою заходів економічної безпеки держави з урахуванням тенденцій поступового перетворення європейських та американських вищих навчальних закладів у "глобальні університети", які тісно співпрацюють з транснаціональними корпораціями та активно інтегруються у національний освітній простір країн.

5. Перелік використаних джерел:

1. Закон України про освіту м. Київ 5 вересня 2017 року № 2145-VIII
2. О.М. Кашуба Зарубіжний досвід реалізації системи безперервної освіти та перспективи його впровадження в Україні, 2011

3. Міщенко В.І. Зарубіжний досвід на вітчизняні актуалітети організації неперервної освіти, 2010
4. Л.Липова, М.Войцехівський, В.Малишев, П. Замаскіна Співпраця в системі «школа-ВУЗ» як необхідна умова неперервної освіти, 2010
5. Н. Казакова Співпраця в системі «ВНЗ – школа» як необхідна умова ефективної організації та проведення педагогічної практики, 2017
6. Офіційні сайти ОТК, ОНАХТ.

БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА, ЩО ФОРМУЄ ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

**Вдовиченко О.В., майстер виробничого навчання 14 розряду
ДНЗ "Одеський центр професійно-технічної освіти"**

Якщо розглядати процес безперервної освіти з позиції системного підходу, то вона являє собою матрицю, яка складається з усіх можливих елементів системи в серії їх взаємних комунікацій. У контексті розгляду визначеної нами проблеми важливо зрозуміти, що безперервна освіта являє собою якісно новий рівень розвитку особистості, що дозволяє ефективно розв'язувати сучасні соціально-економічні завдання, відтворювати соціальну й професійну структуру суспільства. Основними чинниками виховання в умовах безперервної освіти, є зміст освітнього процесу, його організація спеціальна програма та самоврядування а також практична робота, цілеспрямована не тільки на засвоєння знань, розвиток умінь а й на формування особистості та професіоналів своєї справи.

Перевага такої освіти, на мою думку, це – свобода вибору та свобода подальшої діяльності. Змога зорієнтуватись в обраній спеціальності на початкових етапах. Підліток від школи отримує загально освітні знання та вибирає напрямлення свого подальшого розвитку за здібностями та покликанням. На далі можна обрати професійну освіту – тому що, професія це завжди стабільний зарібок та змога реалізувати себе, для подальшого розвитку та вдосконалення навчання в коледжі та інституті.

Освіта надає людині інтелектуального та професійного розвитку, що збільшує можливості бути конкурентно спроможним громадянином, який не зупиняється на досягнутому, а продовжує свій професійний розвиток за допомогою підвищення кваліфікації, самоосвіти, удосконалення.

Сучасні концепції безперервної освіти отримали найменування "довічного освіти", "освіта через усе життя" або "освіта протягом усього життя" (від англ. - Lifelongeducation) і "поновлюваною освіти" (від англ. - Recurrenteducation). Поняття безперервності покликане підсилити значимість поняття освіти, додати йому особливе доцільність, не випадковість, усвідомленість. Основний шлях отримання освіти - це навчання і самонавчання, тобто це цілеспрямована діяльність зовні, переосмислення навколишньої дійсності і свого місця в ній, і всередину - самозбагачення, самопізнання, саморозвиток, самоосвіта.